

ZBOROVANJA**3. Melikovi geografski dnevi: Narava proti družbi?**

Ljubljana, 11.–12. 5. 2006

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Zveza geografskih društev Slovenije sta maja 2006 organizirala 3. Melikove geografske dneve. Ker so Melikovi geografski dnevi tematsko usmerjeni, smo se na predlog člana programskega odbora akademika dr. Igorja Vrišerja spraševali o odnosih med naravo in družbo. Naslov srečanja *Narava proti družbi?* je bil dovolj širok, da smo ga lahko vzeli za svojega družbeni in fizični geografi, obenem pa dovolj izzivalen, da so problemsko zastavljena predavanja spodbudila zelo zanimive in konstruktivne odzive poslušalcev.

Posveta se je udeležilo 48 udeležencev z različnih ustanov: Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, UP Turistice – Visoke šola za turizem, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Fakultete za humanistične študije Koper, Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, Urada za makroekonomske analize in razvoj, CIPRA Slovenija, Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, Občine Škofja Loka, Inštituta za prostorske študije ZRC SAZU ter Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

Srečanje smo začeli z uvodnimi vabljenimi predavanji. K. Natek se je spraševal o tem, ali naj se človek naravnim nesrečam prilagaja ali zoperstavlja, K. Oštir je predstavil uporabo evropskega sistema daljinskega zaznavanja *Vesolje in velike nesreče* pri opazovanju plazov v Logu pod Mangartom. D. Plut je orisal pogled geografa na nosilnost planeta ter prihodnost človeštva in Slovenije, M. Ravbar pa je predavanje o razmerju med družbo in porabo naravnih virov naslovil družbeno-kritično: *Družba proti naravi*.

Uvodnim predavanjem so v dveh sekcijah sledile druge predstavitve. I. Gams je uvodoma predstavil vlogo Antona Melika pri oblikovanju slovenske geografije v njeni začetni dobi in njen pomen v sedanjosti na primeru ankete med študenti 4. letnika geografije. B. Gregorčič je nato orisala pomen učenja v šoli v naravi. M. Krevs je predstavil izsledke raziskave o življenjski ravni in kakovosti življenja. I. Jurinčič je opisal pomen nosilne zmogljivosti okolja v Slovenski Istri za razvoj turizma. S. Popit je predstavila pregled geografskih paradigam z vidika razmerja med naravo in družbo. A. Smrekar je poudaril pomen ozaveščenosti družbe o naravi, M. Staut pa je predstavil neskladja med dojemanjem geografskega okolja in njegovimi fizičnimi opredelitvami. Sekcijo je sklenila A. Vovk Korže s predavanjem o pomenu ekoremediacij za varovanje narave.

V drugem delu je M. Hrvatin opisal povezanost rabe tal in erozije na terciarnih gričevjih v Sloveniji, B. Komac je orisal razmerje med prostorskim planiranjem in naravnimi nesrečami, M. Mikoš pa

Katja Vinter Mally in Mimi Urbanc podelujeta Priznanje Ljubljanskega geografskega društva za dolgoletno in prizadevno delo Mateju Gabrovcu.

IGOR LAPAJNE

Predstojnik Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU Drago Perko predstavlja kratek pregled šestdesetletne zgodovine inštituta.

je na primeru Loga pod Mangartom predstavil varstvo pred drobirskimi tokovi. D. Ogrin je predaval o neurjih in njihovih posledicah v submediteranski Sloveniji od 14. do srede 19. stoletja, M. Ogrin pa je opisal pomen vodnatosti snežne odeje v gorskem svetu. Sekcijo je sklenil M. Zorn s predavanjem o meritvah erozije prsti v porečju Rokave.

Znanstveni simpozij smo sklenili s podelitvijo priznanj ZGDS in praznovanjem šestdesetletnice Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Leta 1946 so se namreč prav na predlog akademika Antona Melika začele geografske raziskave, 7. maja 1946 pa je bil na njegov predlog ustanovljen Zemljepisni muzej, ki sodi pod okrilje inštituta. Kratko zgodovino inštituta je orisal njegov predstojnik Drago Perko, zatem pa je prisotne pozdravil tudi direktor ZRC SAZU Oto Luthar. Ob tej priliki je Jože Žumer za odkritje podmorskih termalnih izvirov pred Izolo in za njihovo znanstveno interpretacijo posthumno prejel Melikovo priznanje. Gregor Kovačič je za odlično delo prejel Melikovo priznanje ZGDS za mladega znanstvenika, Matej Gabrovec pa je prejel priznanje za dolgoletno in prizadevno delo v Ljubljanskem geografskem društvu. Program je ob glasbeni spremljavi skupine Perunovo listje vodila M. Urbanc.

Drugi del simpozija je bila ekskurzija, ki smo jo 12. maja 2006 vodili Primož Pipan, Matija Zorn in podpisani. Ekskurzije se je udeležila polovica udeležencev simpozija. Poglavitni namen je bil predstaviti razmerje med naravo in družbo na primeru naravnih nesreč. Ogleдали smo si sedimente domnevnega skalnega podora nad Zatolminom, plaz nad Kosečem in skalni podor na Krnu, posledice potresa 12. aprila 1998 v Drežniških Ravnah in skalni podor Molida ter se posvetili snežnim plazovom v Borjani. V Goriških brdih so nas zanimali zemeljski plazovi, ki smo si jih ogledali še v Vipavski dolini: pleistocenski plaz pri Selu, plaz Slano Blato nad Lokavcem in plazovi na Rebrnicah, ki so se sprožili med gradnjo avtoceste.

Ob posvetu je izšla knjižica na 69. straneh s programom, povzetki predavanj in vodnikom po ekskurziji.

Blaž Komac